

Oponentský posudek na disertační práci

Student: Ing. Josef Polák
Oponent: doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D.
Název: Hodnocení komerčního rizika při exportu do Číny

Předložená disertační práce je zpracována na velmi aktuální téma, které je velmi často předmětem zájmu podniků, a také odborných diskusí. Cílem práce je (viz strana 12) „vytvořit model hodnocení komerčního rizika při exportu do Číny“. Tento cíl je následně podrobněji rozpracován do čtyř cílů dílčích. Následně jsou formulovány čtyři výzkumné otázky, přičemž za srozumitelnou považují pouze první z nich. U druhé výzkumné otázky se význam ztrácí ve snaze o stručnou formulaci. (Jaký sekundární výzkum má autor na mysli? Které „všechny“ dílčí projevy rizika má autor na mysli, když odkazuje na vymezení rizika v sekundárním výzkumu?) Třetí výzkumná otázka postrádá logiku – možnost eliminace rizika a možnost ignorace rizika spolu nesouvisejí a autor žádnou souvislost nenaznačuje (jejich spojení prostřednictvím „a tedy“ tedy nedává smysl). U čtvrté otázky patrně vypadlo slůvko „vnímanou“ ve druhé části věty (vnímanou „míru komerčního rizika...“) – ve stávající podobě otázka vyvolává mylný dojem objektivitu měření komerčního rizika. Nicméně nepřesnosti přičítám zejména snaze o stručnost, a úvodní část práce celkově považuji za vhodně sestavenou.

Kapitola 3 – Metody zpracování – sice uvádí obecnou charakteristiku použitých metod, nicméně dle mého názoru je třeba v disertační práci postupovat poněkud odlišným způsobem – vymezení základních pojmů „metodologie“, „metodika“, „metoda“ do práce tohoto typu nepatří. Je to naprostý základ vědecké práce v jakémkoliv oboru, který – byť se v něm často chybí – přece nelze opakovat v každé disertační práci (i pravopisné chyby se objevují relativně často...). V metodice mi naopak zcela chybí uvedení specifik aplikace jednotlivých metod. Představa o podobě práce je tedy po přečtení metodické části pouze velmi přibližná.

Teoretická východiska (kapitola 4) jsou zpracována na cca třiceti stranách a celkově práce vychází z téměř dvou set zdrojů. Tato kapitola je zpočátku opět zaměřena velmi obecně a definuje základní pojmy související s řešenou problematikou, nicméně postupně se dostává i k podstatnému základu práce – prezentaci výsledků aktuálních výzkumů publikovaných ve vědeckých periodikách (byť by odkazů na aktuální cizojazyčné články mohlo být poněkud více). Oceňuji, že se autor snažil v kapitole 5 proniknout též do kulturně-historických kořenů tak odlišné kultury, jako je čínská.

Kapitola 6 – Realizace výzkumu – mě svým zařazením překvapila. Obsahově patří do metodické části, nicméně je vhodnou konkretizací způsobu realizace primárního šetření. Nechápu ovšem její vydělení jako zvláštní kapitoly, když na ni přímo navazuje kapitola 7.

Vlastní výsledková část je relativně zdařilým zpracováním vlastního výzkumu a syntézou získaných poznatků do podoby pravděpodobnostního modelu hodnocení komerčního rizika při exportu do Číny. Získaný počet respondentů je sice relativně nízký, nicméně vzhledem k počtu českých subjektů exportně aktivních v Číně jde i tak o počet akceptovatelný. Provedené analýzy mohou posloužit jako dobrý podklad pro další verifikaci modelu i pro jeho budoucí přizpůsobení podmínkám, které se neustále mění a podléhají řadě obtížně předvídatelných vlivů, jejichž modelování není možné.

Kapitola Diskuse vhodně doplňuje význam provedeného výzkumu a navrženého modelu, i když (jak již bylo uvedeno) zde poněkud chybí srovnání s aktuálními výzkumy dalších autorů. V této části též postrádám konkretizaci doporučeného způsobu využití modelu (kdo, jak, za jakých podmínek by mohl model využít), nicméně lze konstatovat, že jde o naplnění podstaty této části práce.

Naplnění cíle práce hodnotím pozitivně. Vyvozené závěry odpovídají výsledkům provedených výzkumů, a jsou jednoznačně a adekvátně formulovány. Nejen sestavený model, ale také jeho interpretace a diskuse dosažených výsledků přispívají k velmi dobré využitelnosti výsledků práce a k rozvoji teoretických poznatků v dané oblasti.

Logická stavba práce včetně návaznosti textu a použité terminologie, a také jazyková a formální úroveň práce je přijatelná i přes některé nepřesnosti (např. podoba vzorce pro výpočet Pearsonova koeficientu na straně 92 či vzorce pro výpočet pravděpodobnosti výskytu komerčního rizika na s. 109).

Další podněty a připomínky k práci, ke kterým by se autor mohl vyjádřit v rámci rozpravy:

1. Skutečně je autor přesvědčen, že riziko, které lze eliminovat, lze ignorovat (viz s. 12)?
2. Komu je vytvořený model hodnocení komerčního rizika určen a za jakých podmínek je využitelný?

Závěr:

Je možno zdůraznit, že práce je nesporným přínosem k dané problematice, tak jak to vyplývá z předchozích částí tohoto oponentského posudku.

Předložená práce svým metodickým přístupem a obsahovým zaměřením splňuje nároky kladené na disertační práce doktorského studijního programu. Práce splňuje stanovené cíle a svým obsahem přináší inovované poznatky, které jsou užitečné pro rozvoj teorie i aplikační praxe. Doktorand prokazuje solidní teoretické znalosti, ale také schopnost uplatnit je efektivně v praktické aplikaci.

Protože předložená disertační práce splňuje po odborné i formální stránce normativně daná kritéria,

doporučuji

ji k obhajobě.

V Brně dne 29. října 2013

doc. Ing. Pavel Žufan, Ph.D.
Ústav managementu, PEF MENDELU